

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 28.— K.
fél évre 14.— K.
negyedévre 7.— K.
egy hónapra 40 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917,

VI. évfolyam, 148. szám.

Kedd, június 26.

Kezdődik.

Nincs a háboru harmadik évében nevezetesebb napunk, mint az, amelyet ezen a héten jelez piros betűvel a naptár. A béke rég elfeledett, nyugalmas korszakában Péter és Pál szerény ünnepe kettős jelentőséggel szövi bele egyszerű polgári életünkbe. Ezen a napon adták ki az iskolákban a bizonyítványt, hivatalosan tehát ettől a naptól kezdve illette meg az ifjakat az érett életnek mindaz az attribútuma, amely valaha mindannyiunkat annyira boldoggá tett a „szabad” élet első idejében: a bot és a dohányzás. Három év óta telenyáron arat a halál szép és erős fiataljaink egyre ritkuló soraiban, az iskola kapui jóval előbb bezárulnak és a gyerekek, aki megkapja a középiskolai obsitot, bot helyett kardot és puskát nyomnak a kezébe, hogy azokat forgassa a békekötésig, vagy a lerogyásig.

Az aratásokon még felhangzik a dal, de az asszonyok mellett a földjébe szerelmes paraszt gazda helyett kivezényelt katonák takarítják be a termést. A tiszta horizontba, amely minden pontról plasztikus tálképeket mutat és fölényes nyugalmat sugároz, az idén is tömérdek keserűség tépő fájdalmak és el nem csitítható aggodalmak szólnak bele. Kezdődik az aratás. De sokan nincsenek itt, akik még tavaly is itt voltak. De sokra borul idegen tájakon jelleme sirhant, akiket évek hosszú sorának verejtéke forrasztott össze a drága hazai földdel. És bent a városban, hol a forró aszfalton hamar kopik tönkre a háborus félcipő, számfalgatják ezren és ezren: lesz-e elég az ideinyáron, az idei május után, mely a gazdag termékenyülésre készülő kiélt rögöktől megvonta az üdítő esők gazdag áldásait.

Péter és Pál hetének első húszonnégy óráján megkezdődött az aratás a szegedi földeken. Nem volt még idő nemzeti életünk viszontagságos történetében, amikor igaz ügyünk diadalához nagyobb szükség lett volna arra, hogy háboruskodjék velünk a föld is, amelyet védünk, mint most. A magyar föld, amelyet annyi vér áztatott, a küzdők soraiknak élére került. Közhely már, hogy a mai élet-halál-harcot a frontok mögött is vívjuk. Eddigi sikeres harcunknak legújabb etapa veszi ismét kezdetét. A föld kitarja, ami az övé, hogy mi elvegyük. Áldják érte ezt a földet a lélekcsendes ájtatosságával. Jöjünk most az ő kezében és amig kegyes lesz hozzánk, báránytal, elhűsöggel majd csak elbátunk.

Sorsunk nagyhetei ezek. Legyünk jók, alázatosak, bünbánók. Dolgozzunk. A harcunk legszébb fegyverei közül valók a kasza és a cséplőgép. Itt az aratás ideje. Kezdődik.

Fokozódó harci tevékenység keleten.

— Az orosz offenzíva előkészítése. — Több szakaszon élénk volt a tüzi tevékenység. —

BUDAPEST, június 25. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Több helyen élénk tüzészégi tevékenység. A Narajovkától Zborowig terjedő szakaszon az ellenséges tűz ismét jelentékenyen fokozódott, majd egyes helyeken természetesen megállapodott. Brzezanytól északkeletre tüzelésünkkel felgyújtottunk egy ellenséges kötött léghajót.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

BERLIN, június 25. A nagy főhadiszállás jelenti: Heves tüzelés csak a Strypa mentén, a Zlota-Lipa és a Narajovka között volt. Rohamsapataink itt foglyokat hoztak magukkal az orosz árkokból. A Kárpátokban — Kirilbabától északra — a harci tevékenység a szokottnál élénkebb volt.

LUDENDORFF, első főszállásmeister, (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Az angolok minden támadása meghiusult.

BERLIN, június 25. A nagy főhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A Dünák szakaszán és az Yser és Lys között tegnap délután fokozódott a tüzharc, amely belenyúlt az éjszakába. A labassei csatornától a Scarpe déli partjáiig szintén élénkebb volt a harci tevékenység, mint az előző napokban. Délre a Souchez pataktól északra, a lens-arrasi uttól keletre meghiusultak az angol előretörések. Este az ellenség megismételte támadásait a Souchez mindkét partján, ezuttal is visszavertük. Körülbelül ugyanebben az időben angol erők Hulluchnál rohamot intéztek állásaink ellen. Éjszakai közelharcban és tüzelésünkkel visszavertük az ellenséget. Az angolok a tenger és a Somma között több más helyen is hiába kísérelték meg kis osz-

tagokkal, hogy árkaikba behatoljanak.

A német trónörökös hadcsoportja: A franciák kétszer támadták meg a Vauxailonnál az általunk röviddel ezelőtt elfoglalt és megtartott állásokat. Mindkét támadásuk eredménytelen maradt. A nyílt területen előrehaladó rohamhullámok tüziinkben súlyos veszteségeket szenvedtek. A tüzészégi tevékenység ezen a harci területen kívül Allesnél, Craonnetől keletre, a Szupetól nyugatra, Ripontnál és a Maas balpartján is élénkebb volt.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Nagyobb harci cselekmények nem voltak. Tegnap 8 ellenséges repülőgépet és 3 kötött léghajót lőttünk le.

LUDENDORFF, első főszállásmeister, (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Lemondott a görög kormány?

GENF, június 25. A Havas-ügynökség jelentette Athénből: Jomart francia főmegbízott Zaimis miniszterelnökkel a királyhoz ment, akivel hosszan tanácskozott. Hír sze-

rint a kormány lemondott és Venizeloszt bízták meg az új kabinet megalakításával.

A görög követ elhagyja Konstantinápolyt?

KONSTANTINÁPOLY, június 25. Az itteni görög diplomácia információi szerint valószínű, hogy a görög követ a követség személyzetével együtt nemsokára elhagyja

Konstantinápolyt, még mielőtt a diplomáciai összeköttetés megszakadna és hadüzenetre kerülne a sor.

Nyolc millió tonnát sülyesztettek el eddig a buvárhajók

BERLIN, június 25. A Wolff-ügynökség jelenti: Buvárhajóink a háboru kezdete óta a középhatalmak hadihajóinak folytán

8.838.530 tonna ellenséges és semleges hajóteret pusztítottak el.

LEGUJABB.

LUGANÓ: Az Avanti értesítése szerint az olasz szociálisták a kamara összejutésekor a béketárgyalások megkezdését fogják javasolni.

ROTTERDAM: A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: A közhangulat teljességgel a szövetségesek ellen fordul. Különösen Wilsonnak nem tudják megbocsájtani a háborúba való beavatkozást.

BÉCS: Hír szerint Clam-Martinitz volt osztrák miniszterelnök visszatér a katonai szolgálatra és Montenegró főkormányzója lesz Czetinje székhellyel.

ROTTERDAM: A Reuter-ügynökség jelenti Corkból: A simein-pártiak nagy tüntető felvonulást rendeztek. A tüntetők és rendőrök közt összeütközésre került a sor, mire katonaságot vezényelték ki gépfegyverrel. A tüntetők a rendőröket közáporral fogadták. A katonaság és rendőrség drasztikus rendszabályokat fogantatosított. Egy embert agyonlőttek, 12 ember súlyosn megsebesült, a zavargásokat éjjelre elfojtották.

POLITIKAI HIREK.

Budapesti tudósítók telefonjelentése.

Minisztertanács. Hétfőn este 8 órakor minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A minisztertanács folyóügyeket intézett el.

Uj államtitkárok. Az Est arról értesül, hogy herceg Windischgrätz Lajost honvédelmi államtitkárrá fogják kinevezni, Szencsényi György pedig valószínűleg az egyik új miniszterium államtitkára lesz.

Esternázy és Tisza tanácskozása. A munkapárti folyosón hétfőn délelőtt gróf Esternázy Mór miniszterelnök hosszasan tanácskozott gróf Tisza István volt miniszterelnökkel.

Návay lesz a Ház új elnöke. A 8 Órai Újság cáfolja azokat a híreket, mintha a miniszterelnök az új házelnök személyével szemben közömbös magatartást tanúsítana. A lap szerint a miniszterelnök Tiszával hétfőn délelőtt arról tanácskozott, milyen magatartást tanúsítani a munkapárt Návayval szemben, akinek házelnökké választását ő kívánatosnak tartja. Hír szerint tényleg Návay lesz a Ház elnöke, amennyiben a munkapárt és az ellenzéki pártok is az Apponyi-párt kivételével — Návayra fognak szavazni.

Angol és bolgár őrsök összeütközése Macedóniában.

BUDAPEST, június 25. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.) **Változatlan.**

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

BERLIN, június 25. A nagy főhadiszállás jelenti: A Dobruja tónál és a Struma síkságon angol harcásztagok és bolgár őrsök között többször összeütközésre került a sor.

LUDENDORFF, első főszállásmester. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Pétervár ostromállapotban.

BASEL, június 25. A Havas-ügynökség jelenti: Június 22-én Pétervárott kihirdették a hadijogot. (M. T. I.)

A munkás és katonatanács Oroszország kormányzásáról.

Pétervár, június 23. Az összes oroszországi munkás- és katonatanácsok képviselőinek általános kongresszusa 543 szavazattal 126 ellen a következő határozatot fogadta el:

1. Tekintve, hogy az egész hatalomnak egyedül a polgárság kezében való összpontosítása a dolgok mai állása mellett *halálos csapás volna* a forradalom ügyére és hogy másrészt az egész hatalomnak a munkás- és katonatanácsra való átruházása a forradalmi erőket jelentékenyen meggyengítette volna, — a gyűlés helyesli egy koalíciós kormány megalakítását.

2. A gyűlés a szociálista minisztereknek a kormány általános politikájáról tett nyilatkozatait kielégítőeknek tartja és azokat helyesli.

3. A gyűlés felhívja az ideiglenes kormányt, hogy politikai programját erélyesen valósítsa meg, t. i. hogy törekedjék a *területszerzések és kárpótlás nélküli általános béke*re, a népek ama jogának alapján, mely szerint politikai jövőjüket maguk építhetik ki, továbbá győzze le a pénzügyi és nemzetgazdasági válságban fenforgó nehézségeket, járjon el erélyesen minden, a forradalom ellen irányított kísérlet ellen, terjesszen elő mihamarább *bíróktörvényt és munkástörvényt*, amelyekben számot vet a dolgozó osztályok követeléseivel, egyesítse a forradalmi erőket azért, hogy a helyi közigazgatást újra felépíti és azokba a községekbe és városokba, amelyekben eddig nem volt önkormányzat, ezt bevezti.

4. A gyűlés az alkotmányozó gyűlés mihamarábbi összehívását követeli.

5. Követeli továbbá, hogy az előzőekben ismertetett program szerencsés végrehajtása után egy egységes program alkottassék, amely az egész szervezett orosz demokráciát képviseli és amelynek magában kellene foglalnia a *parasztek képviselőit* is és melynek a szociálista miniszterek a kormány egész kül- és belpolitikájáért felelősséggel tartoznának.

Megszűnt az orosz birodalmi tanács.

Bern, június 25. Az orosz távirati iroda jelenti Pétervárról, hogy a kormány a birodalmi tanács intézményét megszüntette.

Feloszlatják a dumát.

Pétervár, június 25. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A munkás- és katonatanácsok kongresszusa ma, mielőtt Oroszország hadicéljainak megállapításáról tárgyalta volna, a dumá és a birodalmi tanács feloszlatásának kérdésével foglalkozott. Hosszu vita után a kongresszus elfogadta a bolsevik párt indítványát, mely szerint a dumát és a birodalmi gyűlést fel-

oszlatják, a képviselői maradványokat érvénytelenítik és a fenti intézmények fenntartásának költségeit a költségvetésből törlik.

Az új osztrák kormány programja.

Bécs, június 25. A király a távozó Clam-Martinitz miniszterelnököt ezredessé nevezte ki és távozása alkalmából neki a Szent István-rend nagykeresztjét, a többi miniszter nagyrészenek pedig a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta.

Az új miniszterelnök, Seidler ma elfoglalta hivatalát. Tanácskozott Czernin külügyminiszterrel és kihallgatáson jelent meg a királyné. A reichsstatthban az új miniszterelnök holnapután ismerteti kormányprogramját.

A Ház új ülészaka.

Budapest, június 25. A házszabályok szerint az indemnitási vita tudvalevőleg négy nappal tovább nem tarthat. Eszerint az indemnitási javaslat vitáját *kedden* befejezik. Ezután a *horvát pénzügyi egyezményre* kerül a sor, amelynek tárgyalása *szerdén*, vagy *kedd délután* csütörtökre ér véget. Pénteken a főrendiház tárgyalja le a képviselőház által letárgyalt indemnitást és a horvát pénzügyi javaslatokat.

A kormány úgy tervezi, hogy július 2-án, *hétfőn* berekeszti az üléseket, azonban már *másnap megnyitja az új ülészakot*. Az új ülészaknak első teendője a *Ház elnökségének megválasztása* lesz. A képviselőház eddigi elnöksége is ekkor fog lemondani. A Ház elnöke munkapárti körökből nyert értesítés szerint *Návay Lajos* lesz. Gróf Esterházy Móricnak az elnökválasztás kérdésében az az álláspontja, hogy az *elnökség megválasztásába egyáltalában nem avatkozik bele*. A két elnök és a jegyzők személyének a kijelölése még nem történt meg. A jegyzői állásokra igényt tartanak pártaránysszám szerint a kisebbségi pártok.

Az elnökség megválasztása után a bizottságok megválasztására kerül a sor. A munkapárt továbbra is ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a bizottságban a *pártjának számarányát megillető többséget megtartsa*.

A kormány *négy új miniszterium és egy tárca nélküli miniszterség* kirendelését tervezi. Lesz egy tárcanélküli választójogi miniszter, az új miniszteriumok pedig: a *közlekedési, a közjóléti, az átmeneti és a közegészségügyi miniszteriumok*.

Az új államtitkárok és főispánok.

Budapest, június 25. Hír szerint földmivelésügyi államtitkárrá *Bottlik István* alkotmánypárti képviselőt nevezik ki. A kinevezés a legközelebbi napokban megjelenik. Az új főispánok kinevezésének *első turnusa* a jövő hétre várható. A főispáni kar az összes kormányt támogató pártok tagjából kerül ki.

Az olasz fronton nincs változás.

BUDAPEST, június 25. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.) **Változatlan.**
A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Tisza nagy beszéde a Házban a hazai románok árulásáról.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház hétfőn folytatta az indemnitásról szóló javaslat tárgyalását. Az ülést Szász Károly elnök féltizenegykor nyitotta meg. Jelentette, hogy Incze Domokos napirend előtti felhívására kért és kapott engedélyt.

(Napirend előtti.)

Incze Domokos: Mult év augusztus 27-ikén Csikmegyében rendeletet hirdettek ki, mely szerint mindenki, aki menekülésre gondol és ezért csomagol, nemcsak a hazai árulás vádját vonja magára, hanem pénzbüntetéssel is sújtatik. E bölcs intézkedés után még aznap este a román betörés bekövetkezett.

Igy történt, hogy a vármegye állatállományának egy része a románok kezére került, nagyrésze pedig a menekülésnél pusztult el. Az állatátvételi bizottságok az átadott állatokról nem adtak elismervényt, jól lehet a székely gazdák kérték. A tavaszi munkálatok végzésénél a menekült és visszatért lakosság nélkülözötte az igazságtalokat és így a földek egy része bevetetlen maradt.

A tavaszi vetőmagvakat, nevezetesen a zabot, a hadsereg főparancsnokság parancsára a maximális áron rekvirálták métermázsánként 38—40 koronával és a szegény asszonyoknak azt mondták, hogy vissza fogják kapni. Vissza is kapták, de később és 33 százalékkal drágábban. A földmivélsügyi miniszteriumhoz fordul és kéri, hogy az állatátvételi bizottságokat kötelezze sürgős elszámolásra. Sürgeti továbbá a hadiszolgálatot teljesítő székely iparosok és mezőgazdák szabadságolását.

(A földmivélségi miniszter válasza.)

Mezőssy Béla földmivélsügyi miniszter: Mindnyájan legőszintébb részvétellel vésztetünk azokkal a szomorú eseményekkel szemben, amelyeket a képviselő ur szóval tett. Ezek sajnálatos tények, amelyeket a hadi helyzet hozott magával. A konkrét panasz, amelyet felhozott, az, hogy az erdélyi menekültek a határszélről, nevezetesen Csikmegyéből oly gyorsan menekültek el, hogy nem adhatták át marhaállományukat a hadiállatátvételi bizottságnak, mert ahol átadták, ott ki van zárva, hogy a bizottság ki ne fizette volna a békeárat.

Ha előfordult ilyen eset és a képviselő ur mutat olyan elismervényeket, amelyek azt igazolják, hogy a bizottság nem fizette ki az árakat, haladéktalanul intézkedni fogok, hogy az illető gazdák megkapják irrandóságukat.

Ami a másik esetet illeti, nem voltam arról informálva, hogy a hadsereg főparancsnokság rekvirálta a vetőmagot, de annyi bizonyos, hogy ha tette, kényszerítő szükségből tette, oly okokból, amelyek előtt mindnyájunknak meg kell hajolni. Azt a panaszt, hogy a haditermény r.-t. maximális áron felül adta a vetőmagot, meg fogom vizsgálni és utasítani fogom a részvénytársaságot, hogy a maximális áron felüli különbözetet fizesse vissza a vevőnek. (Helvétel.)

Erdély rekonstrukciójára a szükséges munkásokat rendelkezésre fogjuk bocsátani. A honvédelmi miniszter ural ez ügyben többször érintkeztem.

Szurmay Sándor honvédelmi miniszter egész röviden konstatálni kívánja, hogy Erdély ügyei iránt nemcsak a legnagyobb jóindulattal és szeretettel viseltetik, hanem elkövet mindent, amit hatáskörében meg tehet Endély érdekében.

(Az indemnitás.)

Az indemnítási javaslat általános tárgyalása következett ezután.

Báró Radványzky Antal félreértett szavai helyreigazítása címén szólal fel.

Sztranyavszky Sándor: Ha a munkapárt is abból indulna ki, hogy az indemnitás megszavazásának a kérdését bizalmi kérdésnek tekintik, akkor nem szavazná meg. A legteljesebb bizalmatlansággal van a kormány szemben.

Horváth Mihály: Hála a jó Istennek!

Sztranyavszky Sándor: Ha csak azt a munkát néznék, amit Andrassy Gyula a kormány megalakulása előtt kifejtett, az is elég volna a bizalmatlanságra. Mikor Andrassy hó óhajának megfelelően az osztrák parlament összeült, a cseh pártok ott a magyar állam integritása ellen törtek.

(Tisza István a terembe lép.)

E gondolatkörbe kapcsolja gróf Batthyány Tivadarnak azt az egyik bécsi lapban megjelent nyilatkozatát, hogy a német hegemoniát meg kell szüntetni Ausztriában. Kérde Batthyányt, hogy milyen álláspontot foglal el a német szövetséggel szemben.

Ami a miniszterelnöknek az esetleges választásokra nézve mondott szavait illeti, ha a kormány provokálja a harcot, a munkapárt azt teljes elszántsággal állja. (Taps a munkapárton.) Utal arra, hogy gróf Apponyi erkölcsi lehetetlenségnek mondta azt, hogy a háború alatt új választások legyenek.

(A pénzügyminiszter válasza.)

Sztranyavszky Sándor után Gutz Gusztáv pénzügyminiszter szólalt föl. Bár komor hangokat is kénytelen megütöni, sziklaszilárdan bizik gazdasági jövőnkben; ha mindenki teljesíti kötelességét. Az ország hadikiadásai 18 milliárdot tesznek ki; hadisegélyekben eddig másfél milliárdot folyósítottak. A tisztviselőknek 300 millió korona segélyt és újabb 65 milliót fognak folyósítani. Ezzel azonban intézkedéseink az ő érdekükben még nem merültek ki. Ezután a munkabéremelés kérdéséről beszél. Főlemlíti a hatodik hadikölcsön sikerét, amely az eddigieket is fölülmulja. A pénzügyi bizottság előadója — mondja ezután — a hadikölcsön-terhekről, mondottakkal rossz szolgálatokat tett. Az állam kötelezettségeinek eleget fog tenni. Tárgyalja ezután az erdélyi károk megtérítését, végül pedig kijelenti, hogy a luxusadót föltétlenül behozzák és ezt az adót az ékszerekre is kivetik. Visszautasítja a vádat, mintha ő jókedvű adakozó lenne. A népet takarékoságra kell nevelnünk; a főszempont, hogy többet dolgozzunk és többet termeljünk.

A pénzügyminiszter felszólalása után elnök a tanácskozásokat délután 4 óráig felfüggesztette.

(A délutáni ülés.)

A képviselőház folytatódó ülést délután egyenegyed, öt órakor Simonits alldnök nyitotta meg.

Szász Pál a megnyitás utáni első felszólaló. Alighogy belekezd beszédébe, belép a terembe gróf Károlyi Mihály, akit a munkapárt zajos kiáltásokkal fogad:

— Miket beszélt Ön Félégyházán?

— Ide mer jönni Félégyháza után?

— Szégyen, gyalázat!

A kis párt után Szász Pál hosszasán foglalkozik az indemnítással. Ő megszavaz a bírának mindent, de nem engedheti, hogy kikapjanak egy pár tanácselnököt és egy sereg bírót, anélkül, hogy garanciát nyújtanának arra, hogy a fronton küzdő bírók is a segélyezettek között lesznek. Nem ajánlja a miniszterelnöknek, hogy a háború alatt választasson a fronton levők megkérdése nélkül, mert ez megbontaná a hadsereg egységét és a front megfordulna.

Ezután a munkapárt állandó lármája és fölháborodása közt személyenyeket olvas föl Vázsonyinak egy Aradon, 1913-ban elmondott beszédéből, amelyben a közeposztályról azt mondja, hogy koldustarisnyát hord és éneklő hangon koldul.

A munkapárt zajos fölháborodással kísérel ezeket a kijelentéseket, Szász Pál pedig fölhívja a honvédelmi minisztert, aki szintén a közeposztály tagja, tegyen tanúságot amellett, hogy a közeposztály mit szenvedett és mit áldozott a háborúban? (Nagy taps a munkapárton.) — A visszatérő magyar közeposztály — mondja tovább Szász Pál — olyan erőt hoz onnan magával, amely elsöpri Vázsonyiekat. Hiszi, hogy az igazságügyminiszter elég magyar és elég erős, hogy bocsánatot kér, a miért a magyar közeposztályt olcsó szónoki sikerért olyan ruffal megtámadta.

(Károlyi Mihály félégyházi beszédéről.)

Beck Lajos és Pál Alfréd személyes kérdésben való felszólalása után gróf Károlyi Mihály szólalt föl. Kijelentette, hogy ő Félégyházán vasárnap nem mondotta azt, hogy Magyarországot csak úgy lehet megtartani, ha azokat, akik a háborúért felelősek voltak, többé nem engedjük vissza a hatalomra. A mostani külügyminiszternek annexió és kártérítés nélküli béketerelkésését helyesli, de ellensége a fegyveres békének, ellensége a militarizmusnak, mert ez a háború csiráját rejti magában.

(Tisza a román felszólalásokról.)

Ezután gróf Tisza István volt miniszterelnök szólalt föl. Foglalkozik Károlyi tegnapi félégyházi beszédével. Kéri Károlyit, ha máskor ilyen kortesutra indul, gondoskodjék beszéde hiteles szövegéről. Sajnálja, hogy még mindig akad magyar képviselő, aki azt hangoztatja, hogy a mi fegyverkezésünk okozta a világháborút. Határozottan állítja, hogy a monarchia politikája mindenkor békés volt és most csak sajnálkozni lehet azon, hogy még jobban nem fegyverkezhetünk. Sok ezer fiatal magyar életét menthetjük volna meg ezáltal.

— A világháború kellős közepén — mondja Tisza — az ilyen valótkortés beszédekkel csak ártunk a béke ügyének.

Foglalkozik ezután a pénzügyminiszter beszédével. A bírák státuszrendezését nem azért elleneztek, mintha nem akarnának nekik mindent megadni, de igazságtalanság, hogy a bírói kart a többiekkel szemben előnyben akarják részesíteni. Majd áttér a román felszólalásokra. Kijelenti, hogy Serbán Miklós ellen bírósági eljárás van fo-

lyamában árdrágítás miatt, mert akcióztak, hogy a gabonát német kereskedőknek adják el. Tudomása van arról is, hogy a román betöréskor vallóssággal erőszakkal kellett megakadályozni a románokkal való barátkozásban.

Tiszának erre a kijelentésére óriási zaj tör ki, — még mindig itt van? kiabálják, — menjen ki innen; mit keres itt.

Tisza ezután így folytatja:

A román nép nagy része teljesítette kötelességét, de egy része megszökött vagy bujkált. A határvidékeken olyan jelenségek történtek, amelyek azt mutatják, hogy a román nép könnyen megtántorítható hazafiaságában. Az intelligencia fraternizált a betörő románokkal. Le kell vonnunk a következtetéseket, a legszigorúbb intézkedések szükségesek, különösen a román tanítókkal és lelkészekkel szemben.

Metianu levelére térve kijelenti, hogy a hazaárulókat meg kell büntetni, de mindig az volt az elve, hogy a nemzetiségek jogos kívánságait teljesíteni kell. Ez a felfogás vezette Metianuhoz írt levelében, amelyet **Vázsonyi**, mint hazaárulást említett. Konstatálja, hogy a Metianu-féle levél a 8 holdas és 20 koronás cenzusra vonatkozott, amely igen igazságos volt. A másik hazaárulása, amit **Vázsonyi** említett, az, hogy egyes nemzetiségi iskolákban megengedte az anyanyelven való tanítást. Ezt az álláspontját fentartja ma is és figyelmezteti Apponyt az elkeseredésre, ha például hazafias svábaink és tótjaink nem tudnának majd szüleikkel beszélni.

Áttérve a választójog kérdésére, kijelenti, ne higye **Andrássy**, hogy a kormány választójogi javaslatával a probléma végleg lekerül a napirendről. A történelmi felelősség a kormányra hárul. **Szólok nem hátrál meg, de hajlandó a következő békeajánlatot tenni:**

Az ipari munkásokra vonatkozólag **hajlandó azonnal kikötyöröztetni a választójogi törvényt és kimondani a 24 éves korhatárt.** Ha komoly sérelmeket akarnak számlálni, akkor ezen az alapon könnyen megtehetik, de a kormány választójogi javaslatát nem fogadja el. Magyarország mindig fentartotta nemzetiségét és **fenn fogja tartani a radikálisok szemben is. (Éljenzés a jobboldalon.)**

(Válaszok Tisza beszédére.)

Tisza beszéde után az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után **Serbán Miklós** nagy zajban védekezett Tisza vádjai ellen.

Ezután **Apponyi** válaszolt Tiszának. A magyar állam — mondotta — a nemzetiségekkel együtt egységesen áll ellent ellenségeknek. Kijelenti, hogy a román tanítók egy részével szemben meg fogja erősíteni a magyarság pozícióját. (Taps.) Az összes nemzetiségi tanítóképzőkben az állam határozott befolyását fogja érvényesíteni.

A kormány — folytatja — kész vállalni a felelősséget a választójogi javaslatért. Tisza szeparatistikus békeajánlatát igazságtalannak tartja a gazdasági munkásokkal szemben, akiknek nagy része magyar

Magyarországnak nem szabad muniárává lenni. A nagyobb jogegyenlőségnek be kell következnie. Isten és ember előtt vallja, hogy évek során át való megfontolás után határozta el magukat a választójog behozatalára és ez a kormány programjának alapja.

amellyel áll vagy bukik. (Hosszantartó éljenzés és taps a baloldalon és a középben.)

Szünet után Tisza félreértett szavait magyarázta ki beszédében, majd a vitát megszakították. Az ülés 9 órakor ért véget.

Kofák nagygyűlése a városházán.

— A hatóság meg akarja szervezni a piaci árúsitást. —

(Saját tudósítónktól.) Hétfőn délután öt órakor soha nem tapasztalt látogatottságnak örvendett a városháza közgyűlési terme. A hatalmas terem, amely csak főispáni installációkor vagy választásoknál szokott törvényhatósági bizottsági tagokkal úgy ahogy megteletni, ez alkalommal zsufolásig tele volt asszonyokkal, akik a szegedi kofaipart képviselték. Özvegy **Molnár** Antalné, a közismert Annus néni és **Palotás** Józsefné, a népszerű Julesa néni vezetésével már délután 3 órakor kezdtek gyülekezni a szegedi piac teljhatalmu kegyelmességei, akiket dr. **Somogyi** Szilveszter polgármester „értekezlet”-re hívott össze. Kis csoportokban jöttek a tenyeres-talpas vagy cingár és ráncos kőpi hatalmasságok, mindannyian magával hozta kitűnő fegyverét: a már sokszorosan kipróbált, damaszkuszi éli nyelvét. Fél óra múlva már teljesen megtelt a közgyűlési terem, de azért egyre érkeztek, kérés nélkül következéssel a kísérítő és tartalék csapatok, úgy, hogy négy óra felé már lehettek vagy háromszázam. Néhány rendőr, két rendőrkapitány vezetésével kalanzolta és helyezte el őket nagy figyelemmel, élénken vigyázva arra, hogy senki ne tiljón a másik nyakába. Két oldalt elöl a tejeles- és turóskofák ültek, mögöttük a csirke-kofák foglaltak helyet, középen a gyümölcsös, sajtos- és zöldségkofák helyezkedtek el. Negyed ötkor már élénk eszmecsere volt hallható a gyülekezés színhelyén.

Amikor beléptünk, éppen egy pirosképű, alacsony főmzsi asszony kiabált torkaszakadtából:

— Teca, te fogd be a szádat, te turós vagy!

A Teca meg így replikázott:

— Te zöldséges...

Mást is akart nyilván mondani, de amikor bennünket meglátott, elballgatott. Egy törvényhatósági bizottsági tag volt velem, aki jelenleg főhadnagy, de igen nagy ösmeretségnek örvend a nép körében. Két asszony mindjárt oda is jött hozzánk és az egyik engem tisztelt meg bizalmával:

— Tekintetős ur, — mondta, — nyissa már meg ezt az értéközést.

A városatyja nyájasan kérdezte:

— Hát maguk, mit árulnak itt?

— Hivattak bennünket, — felelt egyszerre vagy öt is, — aztán egy idősebb néni nagy ravaszul hozzá tette:

— Nyilván drágasági pótlékot akarnak adni nekünk.

— Maguk már így is elég drágák, — mondotta a főhadnagy. Mikor Szerbiában voltam, azt mondták a katonáim: „Nem azért vérezünk mi itten, hogy odahaza nyomorogjon a családunk az élelmiszeruzsorások miatt.”

A kofák erre mindjárt elszéledtek és csendesen próbálták a helyükön maradni.

Öt óra volt körülbelül, amikor a polgármester és **Balogh** Károly tanácsos, a közéleti hivatal vezetője bejöttek a közgyűlési terembe. Egyszerre általános lett a csönd. A polgármester a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

— Asszonyok! Azért kértük ide magukat, hogy megbeszéljük a mi piaci bajainkat. Azt hiszem, valamennyien megegyeznek abban, hogy már tűrhetetlen a drágaság a piacon; hogy a szegény ember, akinek 2-3 korona a napi jövedelme, nem tudhat megélni. Pedig nagyon sokan vannak, akiknek nincs több jövedelmük. A rendőrök, a szolgálk, a levetélhordók bizony nem igen keresnek többet. Magukkal akarom tehát megbeszélni, hogyan lehetne segíteni rajtuk.

Elmondta ezután a polgármester, hogy a felsőbb hatóságok egy újabb szabályt akarnak életbe léptetni, az **elővásárlási tilalmat**, a mellyel egyszer már próbálkoztak Szegeden. Eszerint délelőtt 10 óráig nem volna szabad vásárolni a termelőtől olyanok, akik nem a saját részére vesz, hanem eladásra. Mivel a kofáknak is élni kell azomban, lehetne ezen a bajon segíteni akkor, ha a kofákat meg lehetne szervezni. Eddig ugyanis az idézte elő főképpen a piaci drágaságot, hogy ha a termelő például egy koronát kért az egyik kofától a krumpli kifőljáért, akkor a másik mindjárt ráigért egy tizet, vagy huszat és a fogyasztóknak eladta 140-ért.

— A hatóságnak az a célja, — folytatta a polgármester, — hogy a termelőknek, maguknak és a fogyasztóknak érdekével összeegyeztessük az igazságot. (Zugás.)

— Kiválasztunk maguk közül néhányat, akik jól tudnak beszélni... azaz tudom, hogy maguk azt mindnyájan tudnak... de olyanokat, akik a legértelmesebbek és ezek fogják megállapítani a termelőkbel, a fogyasztó közönségből és a közéleti rendőrség egy képviselőjéből alakítandó bizottságban a napi árat. Csak azoknak szabad majd vásárolni 10 óra előtt is, akik a közéleti hivatalnak vásárolnak, ezek „hatósági bevásárlók” lesznek és szép, piros karszallagot kapnak.

Itt közbe szólt özvegy **Szücs-Borus** Istvánné és keresetlen szavakkal annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy akkor a többi kofák nem kaphatnak árut.

A többi kofák erre egyszerre fölgráztak, mind kitódult a terem közepére és egyszerre vagy ötvenen alkartak magyarázni a polgármesternek. A tapintatos rendőrök alig birták a helyükre kaulauzolni őket. Az egyik ur így érvelt:

— Maga a **Pillich** ur helyén ül, ne kiabáljon ennyire.

— Itt meg a **Jászai** plébános ur ül mindig. — maga se lármázzon annyira.

Néhány pere múlva elült a vihar. A polgármester ezután rövidesen megmagyarázta, miről van szó. Mindegyik kofa, mind a 3—400 lehet „hatósági bevásárló“. A saját pénzüikön vehetnek és ugyanazon a helyen árusíthatnak, ahol eddig, *de a napi árnál nem szabad többet adniok*, az árakat fel nem licitálhatják és *megállapított hasznot számíthatnak csak fel maguknak*. Uj kofák a „Szervezetbe“ nem vétetnek fel és aki nem tartja be a szabályokat, azt kiközösítik és az nem vásárolhat délelőtt tíz óráig.

Hosszas magyarázat után végtére is kezdtek megérteni a kofák, hogy miről van szó. Majd mindjárt a helyszínen megválasztották a bizalmi kofákat, akivel a hatóság a további részleteket meg fogja beszélni. *Abrahamné, Pörödiné, Zöldi Györgyné, Balázs Andrásné, Jójárné*, továbbá a fentebb már említett Annus és Julesa némiképp annak a szerencsének örvendhettek, hogy kollégiumaik beléjük helyezték öszbizalmukat. A népes gyűlés ezután véget ért.

HIREK

0690

Visszaélések a borfogyasztási illetékek fizetésénél.

— A javadalmi bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A javadalmi bizottság hétfőn délután négy órakor ülést tartott *Balogh Károly* elnöklésével. *Balogh* tanácsos betérjesztette a javadalmi ágak májusi jövedelméről szóló összehasonlító kimutatást. Ez a kimutatás majdnem ötezer koronával kedvezőbb eredményt mutat fel, mint a tavaly májusi kimutatás. A jövedelem többet a gőzüirdői bevételekből és a fűbértől állott elő. Nagy visszaélés mutatkozik azonban az állami bor- és husfogyasztási adóban, a kövezetvám díjban, a partjavadalmi díjban és a helypénzdíjban.

Az adatok szerint 1917. évi májusában befolyt állami bor- és husfogyasztási adóban 17,092.34 korona, kevesebb 6172.41 koronával, városi fogyasztási adópótlékban befolyt 5144.02, kevesebb 1697.11, városi fogyasztási illetékben 11,877.99, több 6622.20, kövezetvám díjban 12,629.90, kevesebb 1389.58, partjavadalmi díjban 60, kevesebb 426.66, hídvdám díjban 8374.40, több 1919.88, helypénz díjban 6828.28, kevesebb 2649.70, súly- és ürmértékdíjban 279.94, kevesebb 33.39, vágóhídi díjban 11,455.01, kevesebb 6044.75, vízhasználati díjban 11420.90, kevesebb 1303.30, fűndó díjban 10178.50, több 3629.40, fűbért díjban 20,112.60 korona, több 11,289.10 koronával. Az elmúlt év májusában összesen befolyt 113,645 korona 94 fillér, 1917. májusában pedig 118,615 korona 50 fillér. Ez 4969 korona 56 fillérrel több.

A jelentést a bizottság tudomásul vette.

Balogh Károly tanácsos ezután előadta, hogy a borfogyasztási adó csökkentésének nemcsak az az oka, hogy az ital drágulása folytán kevesebb a fogyasztás, hanem az is, hogy egyes *termelők és nagybani árusítók*, akik a fogyasztási adó fizetésénél utólagos bevallási joggal bírnak, *visszaéléseket követtek el*. Nem akar ezuttal nevetek mondani, hanem a visszaélési olyképp történt, hogy amikor összehozták a söprős borokat, a kiválasztott söprősből nagy mennyiségben *külön bort préselték ki*. Ezt ellették hordószámra és amikor jött a vizsgálat, oda

állították a kipréselt bort az elfadott borok helyére. Ezért indítványozza, hogy az utólagos *elszámolási jogot* azonnal szüntessék be és ezután mindenki legyen köteles a bor fogyasztási adóját *azonnal* megfizetni, mihelyt a bort csapra ittik.

Többek felszólalása után a bizottság elfogadta *Balogh* tanácsos indítványát.

Katonáink és a hadikölesön.

Ha majd megírják ennek a háborúnak, s benne a magyarság magatartásának a történetét, azokat a lapokat senki sem olvashatja anélkül, hogy a magyar katona esodálata erőt ne vegyen rajta. Amiről rég elcsendesedett krónikások legendákat írtak össze, és katonai virtusunk ebben a háboruban a maga legendás mivoltában lángolt föl újból s olyan perzselő tüzzel égett, hogy beleképrázott mindenkinek a szeme, aki látta s akinek látását az elfogultság hályoga nem vesztegette meg.

Az új krónikások azonban még az elporladt régiéknél is többet és szebbet fognak majd megénekelni a magyai katonákról. A többek között azt is, hogy hazájuk határtalan szeretete s az érte való önfeláldozás készsége nemesak azzal érdemelte ki minden népek bámulatát, hogy vért és életet nemzetük igazáért egytől-egyig szemhunyorítás nélkül dobtak a háboru mérlegébe, hanem ugyanakkor meghozták mindazt az anyagi áldozatot is, amennyi földi javaikból csak kitellett. Ha a lövészárkok táján elül a fegyverek és ágyuk gyilkos tüze, vagy alább hagy az embernek ember ellen vívott véres birkózása, ma a magyar katona még ilyenkor sem a pihenésre gondol, hanem haza és arra, hogy még a front mögötti munkából is kivegye a részét. Sehol odaadóbb apostolai a hadikölesönöknek nem támadtak, mint a lövészárkokban, ahol egymást biztatják fiaink a jegyzésre s ahonnan a sovány zsold milliókba verődve sietett háborus céljaink segítségére.

Az első honvéd pótzászlóalj például valóságos csodákat mivel. Már az ötödik hadikölesönre 1.200.000 koronánál többet jegyzett. Most meg azzal lepi meg és ejti ámulatba az országot, hogy aláírásai a hatodik hadikölesönre a minap elérték az öt millió koronát. És végig valamennyi magyar ezredben, ha nem is ekkora az összeg, de ugyanez a lelkesedés! Nem lehetetlen, hogy amely nemzet a maga igaz ügyén ekkora odaadással csüng és ilyen erőkifejtésre képes, hogy annak ellenségei fölébe kerekedhessenek és elüthetnek a végső, az Isten és ember szerint kiérdemelt diadalmas győzelemtől. Valamint lehetetlen az is, hogy a lövészárkokból érkező milliók ne hoznák magukkal és ne oltanák idehaza belénk a lövészárkok szellemét is, mely katonáink példájára ösztönözzön és megvalósítsa azt a jogos várakozást, hogy a front mögött se találtassék egyetlen magyar ember se, aki a maga bárminő szerény jutalékával ne járulna a hadikölesönhöz.

— **Időjárás.** Tulnyomóan száraz és melegebb idő várható.

PROGNÓZIS: Elvétve csapadék, zivatarok, melegebb idő. Déli hőmérséklet: 21.7 C.

— **Az új osztrák kormány esküdtétele.** *Bécsből* jelentik: Az új osztrák kormány tagjai hétfő délelőtt öfelsége előtt letették az esküt. A miniszterek lovag *Saidler* miniszterelnök vezetésével jelentek meg a királynál.

— **Az erdélyi front katonáinak küldöttsége a királynál.** *Bécsből* jelentik: Félhivatalos jeentés szerint vasárnap délután a királynál *Laxenburgban* megjelent ama hadseregek tisztikarának és elgéségének küldöttsége, amelyekkel a király még mint trónörökös Erdélyt fölszabadította. A küldöttséget *József* főherceg vezette. Az első és hetedik hadsereg képviselői jelentek ott meg tábornoktól az egyszerű közemberig. A küldöttség arra kérte a királyt, hogy az erdélyi sikeres harcok emlékére vegye föl a katonai érdemkereszt első osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal. Fölajánlották ezenkívül egy érmét, amelynek hátlapján ez áll: „Erdély fölszabadítójának rendíthetetlen hűséggel *Károly* hadsereg arcvonal, 1916.“

A fogadásnál jelen volt a királyné az ifju főhercegekkel és *Mária Jozefa* főhercegasszony. A küldöttség fogadása délután 5 órakor történt. *József* főherceg beszédet mondott, üdvözölte a királyt, aki meleg hangon válaszolt és megindult szavakban mondott köszönetet.

— Büszkén gondol — ugymond — a győzelmes harcokban eltöltött időre és reméli, hogy továbbra is sikerül megvédeni a drága magyar hazai földet.

— **Ügyvédi kamarák tisztelgése Vázsonyi Vilmosnál.** A budapesti ügyvédi kamara kezdeményezésére és vezetése alatt az ország összes ügyvédi kamarái a hó 30-án, délelőtt tízenegy órakor küldöttségileg fognak a *Vázsonyi* Vilmos igazságügyminiszternél és *Grecsák* Károly államtitkárnál megjelenni, hogy őket kímelveztetésük alkalmából üdvözöljék. Egyben a háboru sújtotta magyar ügyvédség anyagi helyzetében beállott leromlások, mint a kamarák háztartásában észlelhető zavarok orvoslására is felhívják figyelmüket és megfelelő gyors intézkedést fognak kérni. A tisztelgő küldöttségben a szegedi ügyvédi kamara választmányának határozata alapján *dr. Végman* Ferenc kamarai titkár és *dr. Balassa* Armin, *dr. Becsey* Károly, *dr. Kószó* István és *dr. Reininger* József vesznek részt.

— **Batthyány Tivadar a kormány választójogi programjáról.** *Budapestről* jelentik: A szekszárdi kerület polgárságának küldöttsége felkereste vasárnap délben gróf *Batthyány* Tivadart, a király személye körüli minisztert. A küldöttséget *Szentkirályi* polgármester és *Zsigmond* Ferenc függetlenségi pártelnök vezette. Az üdvözlésre gróf *Batthyány* Tivadar következőképpen válaszolt:

— Huszonöt éve — mondotta — küzd a demokratikus új Magyarország megteremtéséért. Küzdött azért, hogy nyugodtan, rázkódtatás nélkül vezesse át a nemzetet az új alakulásba. És miként őse, *Batthyány* Lajos 48-bn is élére állt a demokratikus alkotmányos mozgalomnak, úgy ma is a magyar társadalom minden osztályának kötelessége, hogy a demokratikus átalakulásért folyó harcban részt vegyen. Ennek az új kormánynak, amelynek ő is tagja, programja röviden az, hogy a folyó ügyeket elintézzék és emellett kidolgozza az általános, egyenlő és litkos szervezeti jog alapjaita készített választói reformot és ezt mindenk előtt, minden más alkotást megelőzve, megvalósítsa. Ezért vállalt tárcát az új kormányban. Ennek a mai kornak nálunk *verbum*

megense a választójog, ez lesz alapja minden további munkának, fejlődésnek és haladásnak.

— **Kihallgatások a királynál.** Bécsből jelentik: A király vasárnap több kihallgatást tartott. Katonai részről *hat svéd tiszt* jelent meg a királynál, továbbá *Kriszt vezérör-negy, Laupper vezérkari alezredes, Pármai Alajos herceg vezérkari alezredes.* A politikusok közül fogadta a király gróf *Esterházy Móric* magyar miniszterelnököt és gróf *Csáky* külügyminisztert. Nemkülönbön gróf *Széchen* udvarnagyot, *Lánczy* Leó, *Walder* Gyula magyar főrendiházi tagok, továbbá dr. *Leth*, az Osztrák Földhitelintézet kormányzója szintén megjelentek a királynál.

— **Tisza István ezredesi kinevezése.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli: Ó császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: *ezredessé:* 1917. június 15-iki ranggal: Szegedi és Borosjenői gróf *Tisza István* szolgálatonkívüli viszonybeli őrnagyot címmel és jelleggel a szolgálatonkívüli viszonyban.

— **Halálozás.** Özv. *Szögedi Endréné Rainer* Anna 22-én este 8 órakor életének 65-ik évében hirtelen elhalálozott. A boldogultat f. hó 24-én délután 5 órakor temették a Kossuth Lajos-sugárút 11. szám alatt levő gyász házból. Az engesztelő szentmise pedig 25-én délelőtt 10 órakor volt a belvárosi templomban.

— **Dr. Rónayt másfélévi fogházra ítélték** Debrecenből jelentik: A debreceni törvényszék hétfőn délben hirdette ki az ítéletet dr. *Rónay György* bünygyében. A bíróság a vádlottat *másfélévi fogházra* ítélte. Rónay feleségét, *Kakusi Liebner Rózát* fölmentette. Rónay védője az ítélet ellen fölébehozást jelentett be.

— **Jó német terméskilátások.** A félhivatalos *Walff-ügynökség* jelentí: Az utóbbi napokban egész Németországban *esőzések voltak*, amelyek a terméskilátást annyira megjavították, hogy Dél- és Nyugat-Németországban egyenesen *ragyogó* termést kell várunk, Poroszország közepő és keleti részeiben pedig *kielégítő* termést remélhetünk. A kenyérmag, különösen a rozs többnyire *sűrű* már és a magképződés is igen jól indult meg. *Zab* és *árpa* ugyszólván mindenütt *kitűnően* áll. Legjobban a burgonyára hatott a meleg eső a korai burgonya mindenütt *virágzik* és Dél- és Nyugat-Németországban a július elején várható korai burgonya-szüret kedvező eredményt ígér.

— **Leszállított árban: Női és leány felöltők, szövet és seiyem ruhakabatok, vízhatlan (impregnált) szövet, seiyem es gummi köpenyek, kosztümök, aljak, bluzok, alsók stb.** készen és mérték szerint *Reménginé Feldmann Sári* női divatháza és divatszalonja, Szeged, a főposta mellett.

— **Állomásparancsnoksági kihaligatas sebesült és beteg tisztek részére.** Az összes állománycsoportbli tisztek és tisztjelöltek, tisztviselők és tisztviselőjelöltek, akik sebesülten, vagy betegen a hadszíntérről a mögöttesországrészekbe visszatérve, helyőrségi, vagy tartalékkórházakban, vagy magánápolásban vagy ebyébként szabadságon vannak, hogy mint könnyen sebesültek és lábadozók a pöttesteknél vagy más helyen szolgálatokat teljesítenek, és akiknek az állapota csak némileg is megengedi az állomásparancsnokságnál Szegeden (Szentháromság-utca 2. sz.) f. hó 28-án d. u. fél 4 órakor megtartandó állomásparancsnoksági kihallgatáson személyesen megjelenni kötelesek. Azok a havidijasok, kiknek állapota az állomásparancsnokságnál való személyes megjelenést kizárja, ezt a körülményt honvéd (katonai) orvosi bizonyítvány előterjesztése mellett az állomásparancsnokságnak írásban vagy közvetítő személy útján bejelentik. Azok a tisztek (tisztjelöltek), akiknek szabadságolása tiszti felülvizsgáló bizottság határozata alapján tör-

KORZÓ-MOZI

TELEFON: 11-85. Igazgató: VAS SANDOR TELEFON: 11-85.

Hétfőn és kedden

nagy jótékonycélu

MŰVÉSZEST

az 5-ik honvéd pótzászlóalj rokkant alapja javára.

A bécsi udvari operaház tagjainak vendégszereplése.

M Ű S O R:
I. Rész.

- Quartette:** Éneklk Arnold Breuer, Rillmann és Haydter a bécsi udv. Op. tagjai.
- Énekszám:** Arnold ur.
- Táncz fantázia:** Peterka kisasszony.
- Énekszám.** Rittmann ur.
5 perc szünet.
- Énekszám:** Mihacsek k. a.
- Énekszám:** Breuer ur.
- Bécsi táncok:** Peterka k. a. és Rathner,
- Énekszám:** Haydter ur.
- Quartette:** Énekiik: Arnold, Breuer Rittmann és Haydter urak.

A zongorakiséretet **Rédl Pál** karmester ur látja el.

15 perc szünet.

Eljegyzés a postakorcsmában

daljáték táncokkal. Irta: Baumgartner Bernhard.
Rendezl: Wymetal főrendező. Karnagy: Rédl Pál.

SZEMÉLYEK:

Nanl, pincérnő és postásleány, Mihacsek k. a.
Lenzl, postás Rittmann
Lampvechtsberger gazdag bécsi polgár Haydter
Fürchtegstt Tóbiás a germán nyelvész tanára Breuer
Báró Ferenczházy István gazdag magyar földbirtokos Rathner
Papilloni Flora a bécsi operaház táncosnöje Peterka k. a.
Stroblmeyer ínasíu Arnold.

Színhely: Egy kis postaállomás. Idő: jelenkor. Tánclenetek a) Landler, b) Boleró, c) Csárdás, d) Valczér. Táncolják Peterka k. a. és Rathner.

A hangverseny kezdete pont 8 órakor a nyári helyiségben.

Rossz idő esetén a hangverseny a téli helyiségben lesz.

Helyárok: Zsöllye 5.—, I. hely 4.—, II. hely 2.—, III. hely 1.— korona.

tént, a szabadság tartama alatt orvosi megvizsgálás végett a kihallgatáson nem kötelesek megjelenni. *Állomásparancsnokság.*

Talpalunk és sarkalunk férficipőt 6, női 5, gyermek 4 K.-ért. Hungária Cipőgyár Kárász-u. 14.

— **A honvédnap.** A honvédnap július 1-én lesz Ujszegeden, az előkészületek már befejezést nyertek és egyre jobban látható az a hatalmas aranyu kép, amely a honvéd árvák felsegélyezéseért létesül. Az egész ujszegedi népliget tündérekertté varázslódik át. Sátrak és bódék a békeidők ingyeneségeit és bőségét rejtegetik és a külön látványossági telep akkora lesz, mint a pesti wurstli. A wurstlinak különben Tamás Rezső lapszerkesztő az egyedüli rendezője. A wurstliban lesznek: *frontkabaré*, melyben szegedi urak és urileányok lépnek föl, *front-cirkusz*, ahol bemutatnak bakajátékokat, zsákfutást, lepényevést és lisztfuvást is, *lovarda és csacsi-lovaglás*, melyeknél 2 kört 60 filléért lovalogolhat a közönség, *frontszínház* a nép részére, melyben a katolikus munkásnő egyesület tagjai szerepelnek, *frontmozi* Vass Sándor igazgatása alatt. Lesz még azonkívül díjmászás, Madame X., a híres jósnő, Gólem és Liliputi, gyorsfényképészet, szerencsekerék, táncterem és sok minden más. — Ujabban a következő adományok érkeztek a honvédnapra. Közvetlen az 5. honvéd pótzászlóalj parancsnoksághoz: *Ottovay* Károly és neje 200 kor., Baek malom 85 kg. liszt. *Gyarmati* János pénztárhoz: özv. Magyar Jánosné 20, a rendőrlegénység 36.94. Gy. J. gyűjtése 54.68, *Engländer József* 20, *Fischer Aurél* 20, N. N. orvos 50 korona. *Jó járt Bunford József* honvéd főhadnagy nejétől egy váza, *Szántó Akos* 5, *Varga Mihály* 25, *Varga Endre* 5, honvéd önkéntes 25, *Nagy Mihály* 10 korona. *Kecskeméti Antal* íróasztal készlet, *Lengyel István* utján N. N. 25, *Sebestyén József* 50 korona.

— **ÓRA és ÉKSZER javításokat gyorsan, pontosan és olcsón készít FISCHER K. Korzó kávéház mellett.** — Telefon: 1538.

— **Paprikakészítők figyelmébe,** Paprika-átvétel csak reggel 8 órától déli 12 óráig történik. Délután a hivatal zárva van. — *Paprikakínendeltség.*

— **Az érdekeit szülők sziveskedjenek** kedden 26-án, délután 7 órakor megállapodásunkhoz híven az iskola helyiségében: *Jerney-ház* I. em. jobbra megjelenni. Ugyanakkor az előjegyzéseket is folytatják. *Több szülő.*

Tanuljunk idegen nyelveket a Városi nyelviskolában. Telefon 14—11.

Gyakorlattal bíró

Irodakisasszonyt

felvesz a Back-malom Tisza-gőzmalma részére.

Nem meso az írógépről, hogy a **Keller-féle írógépek** mesések, mert a szakmühelyében javított írógépek tényleg mesések.

Írógépszalag, szénpapír stb. s új és használt írógépek állandóan raktáron tartatnak. SZEGED, Széchenyi-tér 8. Telefon 363. sz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vegytisztító és ruhafestő** intézetet nyitottam.

Szives pártfogást kér **Klekker A. Janka** (volt Máthé Györgyné) Feketesas-utca 17. szám.

A Szereth partján készülődnek...

(Saját tudósítónktól.) A haretéri meghívók ideje — bizony — már lejárt egy kis-sé. A keserű humorú szövegek, amelyek olyan impressziót keltettek az emberben, mint egy nevető halálfej, el is maradtak lassan és sokáig nem olvastunk újabb meghívókat.

A szombati póstával azonban mégis érkezett egy újabb meghívó hozzánk. Közöljük is teljes szövegében, nem szintén keserű humor miatt, hanem mert az események kiválóan éles aktualitást kölcsönöznek neki és nagyon is súlyosan igazolják a legutóbbi táviratok igazságát. Ime a meghívó:

MEGHÍVÓ

Az Orosz-Római fronton „Szereth” folyó partján tartandó tánevigalomra, 1917. június 29. — Péter és Pál napján — világpóstával egybekötve.

Gondoskodva van, hogy a jelenlévők kellően érezzék magukat, ugyszintén ételekről és italokról, valamint jó zenéről is gondoskodva van. Szerpentin és konfekt helyett bombával dobálunk, zenét a saját tüzeresgünk szolgáltatja természetesen az orosz tüzeresség közreműködésével. Táncrendező a — masinengewer ur bálánya „Berta” öngyasa a 30 és feles jelenlétében. A jótékony-célra fordítandó levelezést a repülő gép-

osztály közvetíti mint postáslegény. Kéretnek az eljövők, hogy krémes sütemény helyett elegendő kézi gránáttal jöjjenek, a bálterep fényező és rakétától fényesen ki-világítva lesz.

Táncrend: 1. Schrapnell-valcer. 2. Gránát-bosztón. 3. Dum-dum-négyes és reggelig 4. Roham-esárdás.

Ételek: Gránát-szelet, földdel hintve. Komitácsi-dum többféle dummal keverve. Schrapnell-lövedék, aknával körítve.

Italok: Nap szűrt bor, lónyom vízzel. Gránátlukban fakadt pezsgő. Putnamelléki, szerethtel hevítve.

Kéretnek a jelenlévők — kik megjelenni óhajtanak — hogy elegendő kötszerrel rendelkezzenek, gondoskodva lesz, hogy az esetek közös sirban részesüljenek és a megmaradtak elegendő pótlással kiegészítsenek.

Táncrendező bizottság: Ebner Mihály szkv. igazgató. *Tempian* Pál örvezető titkár. *Biczók* József főrendező. *Molnár* Sándor tizedes, fő- és felölös szerkesztő.

Ez a tánc — így reménykedik ma az egész világ — talán az utolsó is lesz. Bárha nagy lenne és kevesebb vér jelölné az utját, mint az eddigiekét.

SzAK hálójába, továbbá *Einstädter* közep-fedezet.

A SzAK-ból ismét kivált a mezőny legjobb emberének bizonyult *Hauser*. Mindent jól csinált. Önzetlen labdaosztásaival és mindig veszedelmet jelentő szökéseivel és szöktetéseivel nagy tejszést aratott. Mellette feltűnően javult *Garai* energikus és törekvő játékával. *Csáki* agilis volt. *Lantos* és *Vezér* II. sokat elkalandoznak helyeikről, a tiszta helyzetben kapott labdákat tulkorán és nem a kiszemelendő helyre továbbítják, amikről az egyébként jókvalitású fiatal erőknél le kell szokniuk. A fedezetsorban szinte emgerföltötti munkát produkált *Horváth* csapatkapitány, kinek stílusosabb játéka is kellemes feltűnést okozott. Erős védőmunkát mutatott *Vezér* balhálfi, aki mindent ment, de ezt kisebb erővel kell megcsinálnia. A háttérsor kifogástalanul működött. All ez elsősorban a jobboldali *Kovácsra*. *Vőneki* kapus sok dolgát ezuttal is bravurosán látta el.

A játék mindkét részről nivós volt. Az első félidőt a SzAK uralta. Vehemens támadásaival sok dolgot adott az ellenfél védelmének, amelyik Csákinak biztosan helyezt gólját, majd a *Hauser* kiszökéséből esett gólt elhárítani nem volt képes. A második félidőben a fővárosiak vannak többet frontban, azonban ezuttal is a szegediek a veszélyesebben támadók. Sajnálatos és értelmetlen elnézés folytán *Geister* szövetségi bíró két tiszta tizenegyest nem ítelt a SzAK javára, sőt nem adott meg egy olyan. *Garai* által szerzett gólt, amelyhez kétség sem férhetett. Egyébként erélyesen vezette a mérkőzést, mégis az elmondott tévedései felingerelték ellene a közönséget, mely a vasárnapi meccsen is nagy számban volt képviselve és a szokott lelkesedéssel fogadta a SzAK győzelmet jelentő góljait.

Felelős szerkesztő: **Pásztor József.**
Kiadótulajdonos: **Várnay L.**

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Jótékonycélú est a Korzó-moziban. A

bécsi opera néhány női és férfi tagja a front-ra készül, hogy ott, a frontszínházban egy ideig szórakoztassa a hadban álló katonákat. Utközben betértek hozzánk és a Korzó-mozi igazgatóságával társulva, két előadást rendeznek az V. honvéd pótzászlóalj rokkantallapja javára. A közönség megérezte ennek a jótékonycélúnak a jelentőségét és szükségességét és teljesen megtöltötte a Korzó-mozi tágas nyári helyiségét és pompásan elszórakozott a művésztársaság produkcióján. A műsor kiladós volt és változatos: helyet találtak benne magán énekszámok, együttes énekek, táncok és egy vidám, nótás egyfelvonásos, amelynek *Eljegyzés a postakorcsmában* a címe. A művész-csapat szereplése a közönség zajos tetszésével találkozott. Sűrű tapsok kísérték *Arnold* tenorista énekét éppen úgy, mint *Mihacsck* kisasszony, *Breuer* és *Haydter* urak magán énekszámait, nemkülönben *Peterka* kisasszony fantasztikus táncát és *Rathner* urral együtt lejött régi és új bécsi táncait. Különösen értékes volt a társaság együttes énekelő- előadása. Precizitás, összhang és kellem jellemzte előadásukat. A vendég-társaság egy pár magyar nótával is kedveskedett és nobilis figyelemre vallott, hogy a Hímnuszt énekel-ték. Meglepően tiszta volt a szövegkiejtésük és érzés volt az előadásukban. Persze meleg tapsokkal honorálták a nobilitásukat. A nótás egyfelvonásos előadásával vidám hangulatnak voltak az előidézői. Az énekszámokat zongorán a magyar származású karmester: *Rédl* Pál kísérte és ugyancsak ő vezényelte az egyfelvonásos előadását a honvédzenekar

élen. Kellemes, szórakoztató és élvezetes est volt, amely méltó volt a célhoz és megérdemelte a magyaranyu érdeklődést. Hihetőleg holnap este hasonlóan nagy közönség előtt fog szerepelni a szívesen látott művésztársaság.

SPORT

SzAK—Testvériség 2 : 1 (2 : 0)

SzAK fiatal labdarúgói vasárnap ismét szép győzelmet szereztek kedvelt vörös-feke-te színeiknek. Ellenfelük a fővárosi II. osztályu bajnokságban feltűnő sikerrel szerepelt majdnem bejutott az első osztályba és ezért csak kevés kilátása volt a SzAK-nak a győzelemre. Annál nagyobb lelkesedést és örömet keltett a SzAK nagyszámu hívei körében az a friss és erőteljes játék, melyet a csapat a mérkőzés egész tartama alatt produkált. Az első félidőben kapujához szorította ellenfelét, támadásról-támadásra rohantak a csatárok, aminek eredménye az elért két gól volt. A tempót végig bírta és habár a második félidőben a fővárosiak felülkerekedtek, gólképességük gyenge maradt és egy percre sem tették bizonytalaná a SzAK győzelmét.

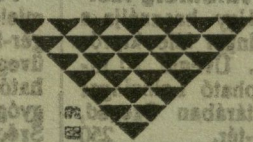
Különösen dicséretre méltó a nagy munka, erőfeszítéseiknek szinte maximuma, amit a SzAK csapatának minden egyes tagja mérkőzésről-mérkőzésre tanusit. Csak ezen önfeláldozó akarás hozza az egymásután következő szép diadalokat, melyeket a közönség oly szimpátikusan fogad. A rámenő játék, a minden helyzetben való feltalálás, a szorgalmas védelem pótolja a technikai készütséget, mely azonban a folytatólago-san erősödő ellenfelekkel való játék követ-keztében állandó javulást mutat.

A Testvériség a várakozásnak megfelelően jóképességű csapatnak mutatkozott be. Csatáraik nyugodtan, precizen adogatják egymásnak a labdát, fedezetsoruk mindig a frontban van, védelmük pedig eléggé biztos. Kivált közülök *Lévai* középcsatár, ki a második félidő menthetetlen gólját ragta a

Honvédnap

a szegedi magy kir. 5. honvéd gyalogezred hadi árváinak és özvegyeinek javára Szeged város társadalma JULIUS HÓ 1-ÉN UJSZEGEDEN az Erzsébet-liget egész területén :::: szenzációs nagy ::::

népünnepélyt rendez külön látványos te-leppel, mozival, kabaréval, ::::: cirkusszal. :::::

A jótékony célra való tekintettel az adományokat (készpénzben és tárgysorsjátékokhoz) kérjük GYARMATHY János rendőrtiszt (Városháza) címére ::::: elküldeni. :::::

Krémer H. férfi- és női ruhá-üzlete
Kossuth Lajos-sugárút.
Mérsékelt árak. — Pontos kiszolgálás. — Férfi- fiu és leányka-kalapok.

Telefon 773. Telefon 773

CIPŐKET talpalunk valódi háboru előtti talpdarabokkal és lino- leummal vízmentesítettük. Férfi cipő 5.50 Kor., női K. 5.—, gyermek 4.— korona. Gyermekcipők valódi bőrtalppal Mérsékelt árakon.

Horváth Istvánné és Tsa

Szeged, Kossuth L.-sugárút 9. Telefon 1227
Fatalpu cipők olcsón kaphatók.

Bebizonyosodott, hogy egyedül a „**DOB**” jegyű gyártmány pótolja a szappant.

Illatos! Kemény! Habzó! Simulékony!

Egyhatodikilós darabok.

Agitációs csomag tíz korona előleges beküldése ellenében 5 kg. súlyban, bárhova bérmentve.

Viszontelárusítóknak:

250 darabos 50 kilós láda excl. láda ab raktárunk 50 korona, tehát

darabja husz fillér.

10 láda vételnél 10% árurabatt.

250 darabot 64.— koronáért bárhova postán bérmentve küldünk.

SZEGED — „BOKOR” — Valéria-tér.

Telefon 319.

APRÓHIRDETÉSEK

Izzad valamely testrésze? Ugy használja a dr. Leinzinger féle krórbál! szert. Övege 70 fillérért kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Gyomor bajosok díszérlik a Leinzinger-féle gyomorsepp jó hatását, Övege 1 koronáért kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az országban elismert Leinzinger-féle. Ára 4 korona. Kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Fájós fogára vegyen mielőbb a híres Leinzinger-féle fogcsepp ből Övege 70 fillérért kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, hajkorpogásra emulika a Leinzinger-féle „Hajrestorin” használja. Ára 1 K 50 fill. Kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Fájós szőlés ellen csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorin” használja. Ára 1 K 50 fill. Kapható Leinzinger Gyula Gyógyszertárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

JEGYZÉSEKET

Hatodik Magyar Hadikölcsönre

mint nyilvános aláírási hely elfogad

Szeged-Csongrádi Takarékpénztár.

Építési anyagok

Telefonszámok	különösen darabos és oltott mész, portland- és román cement, továbbá köbgyag- és cement-csövek, kátrányfedélmez és elszigetelők, mennyezetnád, gipsz; tűzfák ölenkint és aprítva állandóan kaphatók.	Telefonszámok
Bank 385	Porosz koksra előjegyzések már most elfogadtnak.	Raktár 231

Szegedi Bankegyesület áruraktárai,

Mérei-utca 21. és 15.

A legujabb hat százalékos hadikölcsön

aláírható eredeti feltételek mellett

50 K.-tól kezdve bármely összegben

MAY R. MIKSA

bank- és váltó-üzletében SZEGEDEN, a városházával szemben.

Aláírási ár:
100 koronáért
96.53 korona.

Nagyobb összegű jegyzések megkönyveltésére
80% kölcsönt

nyújtok igen olcsó kamattal mellett.